

A-PBT-A-3/2015. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület a **N.Zs.L.** kérelmező (xxx.; a továbbiakban: *Kérelmező*) **ABC Biztosító** (yyy; a továbbiakban: *Pénzügyi Szolgáltató*) ellen benyújtott kérelmére indult, xxx ügyszám alatt nyilvántartásba vett, pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban, a 2015. június 10. napján megtartott folytatólagos meghallgatáson az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület a Pénzügyi Szolgáltató részére az alábbi ajánlást teszi:

Pénzügyi Szolgáltató fizessen meg Kérelmező részére a jelen határozat kézhezvételét követő naptól számított 15 napon belül 40.000 Ft, azaz negyvenezer forint összegű kártérítést.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézbesítésétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: *MNB tv.*) rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A Pénzügyi Szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekén túl – az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül – akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a Pénzügyi Szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület – a Kérelmező nevének megjelölése nélkül – jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét – legkorábban az ajánlásnak a pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével - nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a Pénzügyi Szolgáltatót és a Kérelmezőt, hogy jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Testületet.

A Pénzügyi Békéltető Testület ajánlása nem érinti a Kérelmező azon jogát, hogy a Pénzügyi Szolgáltatóval szembeni igényét bírósági eljárás keretében érvényesítse.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését az MNB tv. 113. §-ának b) pontja, 116. §-a, valamint 119. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg, az MNB tv. 98. § (1) bekezdése szerinti egyszemélyi eljárásban.

INDOKOLÁS

A Kérelmező a 2015. március 19. napján indult eljárásban kérelemmel fordult a Pénzügyi Békéltető Testülethez pénzügyi fogyasztói jogvita rendezése érdekében, amelyben a Pénzügyi Szolgáltatóval szemben fennálló, kötelező gépjármű-felelősségbiztosításból fakadó igényével kapcsolatos jogvitája felülvizsgálatát kérte a Testülettől.

A Kérelemben ismertetett és a becsatolt okiratokból megállapítható tényállás szerint a Kérelmező 2014. január 28. napján a xxx Zrt. xxx pályaszámú villamosát vezette, amikor a xxx forgalmi rendszámú, Pénzügyi Szolgáltatónál kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződéssel rendelkező személygépjármű vezetője (a továbbiakban: Pénzügyi Szolgáltató biztosítottja) a közúti jelzőlámpa

tilos jelzése ellenére a villamos elé kanyarodva balesetet okozott. A Kérelmező és a Pénzügyi Szolgáltató biztosította a helyszínen kitöltött baleseti bejelentő nyomtatványt, amelyen Pénzügyi Szolgáltató biztosította a balesetért a felelősségét elismerte. Kérelmezőt a munkáltatója, a xxx Zrt. a 2015. január 21. napján kelt levelében arról értesítette, hogy tekintettel arra, hogy 2014. január 28. napján egy forgalmi baleset részese volt, a 2014. évre kiírt balesetmentességi célprémium kiírási feltételekben foglaltaknak nem felelt meg, így a 40.000 Ft összegű célprémium nem kerül számára kifizetésre. Kérelmező 2015. február 26. napján kelt levelében fordult a Pénzügyi Szolgáltatóhoz és kérte a 2014. január 28-án a biztosítottja által okozott 40.000 Ft összegű, a célprémium elvesztésében megtestesülő kára megtérítését a xxx forgalmi rendszámú gépjármű kötelező gépjármű-felelősségbiztosítása terhére. Pénzügyi Szolgáltató a Kérelmező kárigényét, illetve panaszát elutasította arra hivatkozva, hogy nem róható a károkozó terhére az a kár, amelyet a károkozó nem látott előre és nem is kellett előre látnia. Pénzügyi Szolgáltató álláspontja szerint a villamosvezetők számára megfogalmazott szokatlan, a balesetben részes vezető felelősségét figyelmen kívül hagyó prémiumkiírás olyan körülmény, amelyet a károkozó nyilvánvalóan nem láthatott előre. Kérelmező ezt követően fordult a Pénzügyi Békéltető Testülethez és kérte 40.000 Ft összegű, célprémium elvesztéséből eredő kára megtérítésére kötelezni a Pénzügyi Szolgáltatót.

Pénzügyi Szolgáltató a válasziratában a kérelemben foglaltakkal kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy a panaszkezelés során kialakított álláspontját fenntartja. A Pénzügyi Szolgáltató hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: új Ptk.) 6:521. §-ában foglaltakra, amely szerint nem állapítható meg az okozati összefüggés azzal a kárral kapcsolatban, amelyet a károkozó nem látott előre és nem is kellett előre látnia.

A Pénzügyi Békéltető Testület az ügyben 2015. május 14., június 1. és június 10. napján meghallgatást tartott.

A Pénzügyi Szolgáltató a Pénzügyi Békéltető Testület felhívására módosította korábbi előadását és a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvénynek (a továbbiakban: régi Ptk.) a szerződésen kívül okozott károkról szóló rendelkezésére és az annak mentén az előreláthatósággal kapcsolatban kialakult bírói gyakorlatra hivatkozva továbbra is elutasította a Kérelmező kérelmének teljesítését. Pénzügyi Szolgáltató a hivatkozása alapját képező bírói döntéseket – felhívás ellenére – nem jelölte meg. A Pénzügyi Szolgáltató úgy nyilatkozott, hogy a régi Ptk. Kommentár a kártérítés mértékével összefüggésben rögzíti, hogy az elmaradt eseti jutalmak és prémiumok összege – a kifejezett célprémiumok összegének kivételével – elvben megtéríthető. Pénzügyi Szolgáltató álláspontja szerint az adott célprémium objektív megállapítása, mely szerint a prémium kifizetésénél nem vették figyelembe a munkavállaló felelősségét, alátámasztja azt, hogy ezzel reális körülmények között a károkozó nem számolhatott. Pénzügyi Szolgáltató nyilatkozott, hogy biztosította a káresemény időpontjában érvényes kötelező gépjármű-felelősségbiztosítással rendelkező Pénzügyi Szolgáltatónál és nem vitatja biztosította fennálló felelősségét a tárgyi balesetért.

Kérelmező a meghallgatások során előadta, hogy a munkáltatójától kapott információk szerint a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás alapján más biztosítók a balesetmentes közlekedésért járó célprémium elvesztése jogcímén támasztott kárigények esetén kártérítést nyújtottak.

A Kérelmező Kérelme az alábbi indokoknál fogva **megalapozott**.

Az eljárás során rendelkezésre bocsátott dokumentumok és a felek egyező előadása alapján tényként volt megállapítható, hogy a 2014. január 28. napján bekövetkezett balesetért Pénzügyi Szolgáltató biztosította volt a felelős, aki a káresemény időpontjában érvényes kötelező gépjármű-felelősségbiztosítással rendelkező Pénzügyi Szolgáltatónál.

Pénzügyi Szolgáltató a biztosítottja kártérítési felelősségére tekintettel köteles a káreseményből eredő kárigény kielégítésére a régi Ptk. 345. §-a és a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló

2009. évi LXII. törvény (a továbbiakban: Gfbt.) 27. §-a alapján, amely szerint a biztosító a gépjármű üzemeltetése során okozott kárt az e törvényben foglaltak szerint megtéríti.

Fentiekre tekintettel a Pénzügyi Békéltető Testületnek a továbbiakban azt kellett vizsgálnia, hogy Kérelmező kárigénye megalapozott-e a Gfbt. 12. §-a alapján, amely szerint a biztosítás kiterjed azon megalapozott kártérítési igényeknek a kielégítésére, amelyeket a biztosított személyekkel szemben a biztosítási szerződésben megjelölt gépjármű üzemeltetése során okozott károk miatt támasztanak.

Pénzügyi Szolgáltató az eljárás során tévesen az új Ptk. rendelkezéseire hivatkozott a kárigénnyel kapcsolatban.

Kérelmező kárigénye megalapozottságának vizsgálatakor a régi Ptk. szerződésen kívül okozott károkról szóló rendelkezései az irányadóak, mert a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény 54. §-a szerint az új Ptk. szerződésen kívül okozott kárért való felelősségre vonatkozó rendelkezéseit a hatályba lépését követően tanúsított károkozó magatartás esetén kell alkalmazni.

Kérelmező a kárról a xxx Zrt. 2015. január 21-én kelt leveléből értesült, a károkozó magatartást azonban 2014. január 28-án tanúsította a Pénzügyi Szolgáltató biztosítottja, vagyis a káresemény még az új Ptk. hatályba lépése előtt következett be, így jelen ügyben a régi Ptk. rendelkezései alkalmazandóak.

A régi Ptk. - ellentétben az új Ptk-val - a kártérítés általános szabályai körében nem tartalmaz rendelkezést az előreláthatósággal kapcsolatban.

Bár a régi Ptk. a károkozó magatartás és a kár közötti okozati összefüggésre nem tartalmaz szabályt, az okozati láncolat megléte azonban előfeltétele a felelősség megállapításának. Tételes jogi rendelkezés hiányában a bíróságok maguk alakították ki azokat a kapaszkodókat, amelyek segítségével az oksági kapcsolat fennállását vagy annak hiányát állapították meg.

Pénzügyi Szolgáltató az előreláthatósággal kapcsolatban a régi Ptk. mentén kialakult bírói gyakorlatra hivatkozott, azonban nem jelölt meg olyan bírósági határozatot, amely jelen ügygel összefüggésbe hozható.

Az előreláthatóságra, ok-okozati összefüggés fennállására vonatkozó közzétett eseti döntésekben a bíróságok - többek között - hivatkoztak az adekvát-releváns oksági kapcsolatra (BDT2010. 2197.), a kárbekövetkezés elmaradásának valószínűsíthető esélyére (BDT2010. 2274.), illetőleg az esély elvételére (BH2012. 10.), a károsodás bekövetkezéséhez vezető szoros összefüggésben álló okfolyamatra (BDT2009. 2136.), az általános élettapasztalat szerinti meghatározó okra (BH2008. 299.), a szerves összefüggésre (BDT2010. 2197.) és arra is, hogy a károkozó az elvileg végtelenbe nyúló oksági láncolatból csak azokért a károkért felel, amelyek bekövetkezése a károkozásakor ésszerűen előrelátható volt (BDT2011. 2393.).

A hivatkozott bírósági döntésekből levonható az a következtetés, hogy az előre pontosan fel nem mérhető körülmények bekövetkezése esetén mellőzték a kárfelelősség megállapítását, mert a károkozó a végtelenbe nyúló oksági láncolatból ésszerűen csak azokért a károkért felel, amelyek bekövetkezése a károkozásakor előrelátható volt.

A Pénzügyi Szolgáltató hivatkozásával szemben a Pénzügyi Békéltető Testület megítélése szerint életszerű, ezért nyilvánvalóan előre látható, ha egy villamosvezetőt a munkáltatója a balesetek - értve ez alatt a nem saját hibás baleseteket is - elkerülésének ösztönzése céljából balesetmentességi célprémiumban részesít. A célprémium e vonatkozásban egy tekintet alá esik a károkozó magatartás

következtében kieső munkabérrel, amelyet mint elmaradt hasznot a károkozó egyértelműen köteles megtéríteni.

Pénzügyi Szolgáltató hivatkozott arra is, hogy a jutalommal és a prémiummal ellentétben a célprémium összege – álláspontja szerint – nem térítendő.

A Pénzügyi Békéltető Testület a Pénzügyi Szolgáltató hivatkozásával szemben rámutat arra, hogy a Fővárosi Ítéltábla FIT-H-PJ-2009-648. számú, idegenhibás közlekedési balesettel kapcsolatban kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás alapján indult polgári ügyben hozott határozatának indokolása szerint a károsultat személyében megillető elmaradt célprémium összege elmaradt haszon címén elviekben megtéríthető.

A Pénzügyi Szolgáltató biztosítottjának kártérítési felelőssége szempontjából nem volt jelentősége annak, hogy a munkáltató a célprémium feltételeket a munkavállaló felelősségét figyelmen kívül hagyva írta ki, ezért a Pénzügyi Békéltető Testület a célprémium kiírás tartalmát nem vizsgálta és nem is vizsgálhatta.

Pénzügyi Szolgáltató nem vitatta a célprémium elmaradásából eredő kárnak a bekövetkezését és annak összecsúszását, hivatkozott azonban a biztosítottjának magatartása és a Kérelmező kára közötti ok-okozati összefüggés hiányára.

Pénzügyi Békéltető Testület álláspontja szerint a Pénzügyi Szolgáltató biztosítottjának károkozó magatartása – a tilos jelzés ellenére a Kérelmező által szabályosan vezetett villamos elé hajtott - és Kérelmező kára – a balesetmentesség elvesztése miatt elmaradt célprémiummal felmerült kár - közötti ok-okozati összefüggés egyértelműen megállapítható és az ésszerűen előrelátható volt, ezért a Pénzügyi Szolgáltató a régi Ptk. 355. § (4) bekezdésében foglaltak alapján köteles Kérelmező részére a felmerült kárt megtéríteni. A Pénzügyi Békéltető Testület nem találta megalapozottnak a Pénzügyi Szolgáltató azon hivatkozását, mely szerint a biztosítottja a káresemény időpontjában nem láthatta előre a célprémium elvesztése miatt Kérelmezőnél bekövetkezett kárt, mert az az oksági láncolatban oly messze helyezkedik el, hogy az ok-okozati összefüggés már nem állapítható meg, és ezt az előreláthatósággal kapcsolatban született bírósági döntések sem támasztották alá.

Az MNB tv. 113. § b) pontja alapján egyezség hiányában a tanács az ügy érdemében ajánlást tesz, ha a kérelem megalapozott, azonban a 39. §-ban meghatározott törvények hatálya alá tartozó személy vagy szervezet az eljárás kezdetekor úgy nyilatkozott, hogy a tanács döntését kötelezésként nem ismeri el, illetve ha a tanács döntésének elismeréséről egyáltalán nem nyilatkozott.

Mivel a Kérelmező Kérelme a fentiek szerint megalapozott és a Pénzügyi Szolgáltató az ügyben alávetési nyilatkozatot nem tett, a Pénzügyi Békéltető Testület a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki.

Budapest, 2015. június 10.

dr. Nagy Olga s.k.,
a Pénzügyi Békéltető Testület
eljáró tagja